

Recenzja Pracy Doktorskiej
Lekarza medycyny Macieja Żukowskiego

**„Ocena przydatności badania elastograficznego szyjki macicy ciężarnej do
prognozowania czasu wystąpienia i przebiegu porodu”**

Przekazana mi, do oceny praca została zrealizowana w Katedrze Ginekologii i Położnictwa Wydziału Lekarskiego Collegium Medicum Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie pod opieką Prof. Dr hab. n med. Marcina Józwicka.

Przedmiotem badań lekarza medycyny Macieja Żukowskiego są:

- weryfikacja możliwości zobiektyzowanej oceny konsystencji szyjki macicy w ciąży za pomocą metody elastografii wraz z propozycją unifikacji techniki badania,
- ocena korelacji parametrów elastograficznych szyjki macicy z długością szyjki macicy i z wiekiem ciążowym w chwili badania oraz czasem, który upłynął od dnia badania do chwili wystąpienia porodu,
- ocena przydatności elastografii do przewidywania długości trwania porodu.

Mimo znacznego postępu wiedzy medycznej w zakresie technik diagnostycznych i prognostycznych nadal nie opracowano powtarzalnej, czulej i wiarygodnej metody prognozowania ryzyka porodu przedwczesnego u pacjentek zagrożonych tą patologią ciąży w wyniku dysfunkcji szyjki macicy oraz profilaktyki powikłań przedłużającej się ciąży (ciąży po terminie). Jest natomiast pewnym, że szyjka macicy w obu tych zjawiskach odgrywa znamienne rolę. Diagnostyka oparta na wykorzystaniu badania palpacyjnego i ultrasonograficznego pomiaru długości szyjki macicy ma ograniczoną wartość predykcyjną w wykrywaniu zagrożenia porodem przedwczesnym, jak i ciąży przeterminowanej. Aktualnie brak jest metody pozwalającej z dużym prawdopodobieństwem na określenie czasu wystąpienia i długości trwania porodu.

Nasuwa się zatem wniosek, że współcześnie stosowane metody terapeutyczne są ułomne i mało skuteczne w prognozowaniu wyżej wymienionych patologii. Zatem, należy wnikliwie analizować wszelkie nowe możliwości terapeutyczne, które mogą przyczynić się do poprawy jakości życia kobiet ciężarnych i zmniejszenie ryzyka powikłań

neonatologicznych wynikających z ciąży po terminie lub zagrażającego porodu przedwczesnego. Wydaje się, że nowe możliwości otwierać może ocena konsystencji szyjki macicy przy pomocy elastografii.

Analizowana przez lekarza medycyny Macieja Żukowskiego sytuacja kliniczna może wiązać się z poprawą jakości i skuteczności prognozowania porodu przedwczesnego lub ciąży po terminie i skutecznego zapobiegania tym patologiom oraz znamienne wypłynąć na zmniejszenie powikłań neonatologicznych z nich wynikających.

Doktorant postanowił dokonać oceny przydatności badania elastograficznego szyjki macicy ciężarnej do prognozowania czasu wystąpienia i przebiegu porodu.

Lekarz medycyny Maciej Żukowski dokonał szczegółowej analizy możliwości wykorzystania elastografii w ocenie konsystencji szyjki macicy w ciąży oraz poddał badaniu związek pomiędzy wybranymi parametrami elektrograficznymi szyjki macicy, a długością szyjki macicy, wiekiem ciążowym w chwili badania oraz czasem, który upływa od momentu badania do wystąpienia porodu.

Dysertacja ma typowy układ dla klinicznych rozpraw naukowych i wydrukowana została na 102 stronach maszynopisu wraz z 117 pozycjami piśmiennictwa zestawionego w kolejności alfabetycznej.

Doktorant dokonał starannego wyboru piśmiennictwa, gdyż obok prac stanowiących „kamienie milowe” w zakresie prognozowania z czasu do wystąpienia porodu w oparciu o badanie konsystencji szyjki macicy, znalazły się również opracowania nieco kontrowersyjne, ale posiadające istotne znaczenie dla rozwoju tej dziedziny.

Układ rozprawy jest typowy.

Wstęp i przegląd piśmiennictwa to dość obszerne, precyzyjne rozdziały wskazujące na skalę problemu medycznego oraz omawiające szczegółowo tak budowę, histologię, anatomię i funkcję szyjki macicy jak i rozwój diagnostyki szyjki macicy.

Autor przedstawia szczegółowo historię diagnostyki szyjki macicy od czasów starożytnych po współczesne, a także molekularne i biofizyczne podstawy analizowanej metody.

Materiał badawczy stanowi baza 262 pacjentek, pomiędzy 16 a 39 tygodniem trwania ciąży, u których wykonano 384 badania elastograficzne. Wszystkie pacjentki włączone do analizy odbyły badania położnicze i ultrasonograficzne w Poradni Patologii Ciąży Miejskiego Szpitala Zespołowego w Olsztynie, przez lekarza posiadającego właściwe przeszkolenie w zakresie ultrasonografii i elastografii.

Na wykonanie badania uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej przy Wydziale Nauk Medycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 9 marca 2017 roku nr 9/2017.

Rozdział omawiający materiał i metody pracy doktorskiej zawiera ponadto szczegółową charakterystykę grupy badanej wraz z kryteriami włączenia i wykluczenia z udziału w badaniu.

Wyniki badań, to kolejny rozdział rozprawy doktorskiej.

Analizie poddano cały szereg parametrów, z których na szczególne podkreślenie zasługują: zależność pomiędzy długością kanału szyjki macicy a czasem jaki upłynął od dnia badania do czasu porodu; analiza zależności pomiędzy parametrami elastograficznymi a czasem jaki upłynął od dnia badania pacjentek do chwili wystąpienia porodu; porównanie siły diagnostycznej parametrów oceniających szyjkę macicy oraz analiza rzetelności pomiarów.

Rozdział ten wzbogaca 21 rycin i 4 tabele, przedstawione bardzo przejrzysto i czytelnie. Kolejnym rozdziałem rozprawy jest „Dyskusja”. Autor umiejętnie porównuje uzyskane wyniki z danymi innych autorów trafnie dobierając pozycje z wykazu piśmiennictwa. W kolejnych podpunktach analizuje badane przez siebie parametry w oparciu o analizę danych literaturowych, bardzo obiektywnie odnosząc się do stosowanych metod i otrzymanych wniosków, poddając jednocześnie analizie możliwe powody niepowodzeń wybranych badań i stosowanych w nich metod.

Przeprowadzone badania pozwoliły na sformułowanie przez Doktoranta czterech wniosków. Wnioski sformułowane są rzeczowo, odpowiadając na postawione w celu pracy pytania.

Praca doktorska lekarza medycyny Macieja Żukowskiego świadczy o starannym zapoznaniu się doktoranta z zagadnieniami dotyczącymi problemów klinicznych związanych oceną przydatności badania elastograficznego szyjki macicy ciężarnej do prognozowania czasu wystąpienia i przebiegu porodu.

Moim zdaniem praca ta stanowi indywidualny wkład Autora do nauki i praktyki lekarskiej i jako taka zasługuje na pozytywne zaopiniowanie.

Autor nie uniknął nielicznych błędów literowych oraz bardzo drobnych rozbieżności danych spis treści – dyskusja - strona 63, w rzeczywistości 64. Niemniej jednak, po stosownych poprawkach, wartość pracy jest bardzo cenna z punktu widzenia położnictwa i perinatologii, a ilość analizowanych przypadków i trud podjętej pracy zasługuje na uznanie i wyróżnienie.

Na zakończenie, stwierdzam, że w przedstawionej mi dysertacji występują wszystkie elementy określone przepisami o doktoryzacji, to jest:

- prawidłowe sformułowanie tezy naukowej,
- samodzielne i przy użyciu właściwych metod rozwiązanie analizowanego problemu badawczego,
- odpowiednie użycie aktualnego piśmiennictwa krajowego i obcego,
- odpowiedni zasób wiedzy teoretycznej, przeprowadzenie logicznej dyskusji i postawienie końcowych wniosków na podstawie uzyskanych wyników.

Wnoszę, przeto do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie Collegium Medicum, o dopuszczenie lekarza medycyny Macieja Żukowskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Z poważaniem

Prof. dr hab. n med. M. Wilczak